

"Mūsdienīga dažādības vadība
komandās, veicinot produktivitāti
ar mākslīgā intelekta atbalstu"

Rasma Pīpiķe
Dažādības vadības eksperte
RTU doktorantūra

rasma.pipike@gmail.com
2 60 44 862

VIRSPUSĒJĀ LĪMENA DAŽĀDĪBAS IESPĒJAMĀS KOMANDU KOMBINĀCIJAS

1. IZEJAS DATI: Pieci vīrieši; Pieci jaunieši; Pieci seniori; Pieci latvieši; Pieci briti; Pieci vācieši; Pieci cilvēki ar invaliditāti; Pieci demokrāti, Pieci nacionāļi, Pieci katoļi, Pieci luterāņi
2. 2 sievietes, 2 vīrieši, 1 jauniešs, 2 seniori, 2 latvieši, 1 cilvēks ar invaliditāti, 1 demokrāts, 2 nacionāļi, 1 katolis, 1 luterānis
3. 3 sievietes, 1 vīrietis, 2 jaunieši, 1 seniors, 2 briti, 1 vācietis, 2 demokrāti, 1 nacionālis, 2 katoļi, 1 luterānis
4. 1 sieviete, 2 vīrieši, 2 jaunieši, 2 seniori, 1 latvietis, 2 vācieši, 2 demokrāti, 2 nacionāļi, 1 katolis
5. 4 sievietes, 1 vīrietis, 1 jauniešs, 1 seniors, 3 briti, 1 demokrāts, 1 nacionālis, 2 katoļi, 1 luterānis
6. 2 sievietes, 3 vīrieši, 1 jauniešs, 1 seniors, 2 latvieši, 1 cilvēks ar invaliditāti, 2 demokrāti, 2 nacionāļi, 1 katolis
7. 1 sieviete, 3 vīrieši, 2 jaunieši, 1 seniors, 2 vācieši, 1 brits, 1 demokrāts, 1 nacionālis, 2 katoļi, 1 luterānis
8. 3 sievietes, 2 vīrieši, 1 jauniešs, 2 seniori, 1 brits, 1 latvietis, 2 demokrāti, 1 nacionālis, 1 katolis, 1 luterānis
9. 2 sievietes, 2 vīrieši, 2 jaunieši, 1 seniors, 2 latvieši, 1 cilvēks ar invaliditāti, 1 demokrāts, 2 nacionāļi, 1 katolis, 1 luterānis
10. 1 sieviete, 4 vīrieši, 1 jauniešs, 2 seniori, 1 vācietis, 1 brits, 2 demokrāti, 1 nacionālis, 2 katoļi, 1 luterānis
11. 3 sievietes, 2 jaunieši, 1 seniors, 1 latvietis, 2 cilvēki ar invaliditāti, 2 demokrāti, 1 nacionālis, 1 katolis, 1 luterānis
12. Vai no tā ir atkarīgs darba rezultāts? Iespējams.

KO DARBA DEVĒJI DARA – POPULĀRI 2024.GADĀ

- Valodas un kultūras integrācija
- Diskriminācijas nepieļaušana
- Elastīga darba vide un atbalsts vecākiem
- Darbinieku kompetenču attīstība
- Iekļaujošas darba vides veidošana
- Iesaistes un atgriezeniskās saites veicināšana
- Sabiedrības atbalsta pasākumi

AUGSTĀKĀ LĪMEŅA KOMANDU VADĪBAS TEORIJA

Hambrick, D. C., & Mason, P. A. (1984)

1. Koncentrējas uz organizācijas **augstākā līmeņa vadītājiem** – izpilddirektoru, biznesa struktūrvienību un organizāciju vadītājiem un citiem augstākā līmeņa vadītājiem.
2. Vadītāji **kolektīvi pārstāv** uzņēmuma vai organizācijas cilvēkkapitālu un ir galvenie **lēmumu pieņēmēji**, kas ietekmē organizācijas stratēģiju un **sniegumu**.

Jautājumi, kas interesē pētnieku

1. Kāpēc un kā augstākā līmeņa vadītāji pieņem noteiktus lēmumus?
2. Kādas ir šo lēmumu sekas uzņēmumam/organizācijai/iestādei?
3. Kādiem cilvēkiem vajadzētu būt vadības komandā, lai radītu maksimālu **finansiālo labumu** uzņēmumam/organizācijai?

AUGSTĀKĀ LĪMENA VADĪBAS KOMANDU TEORIJAS LOMA UN NOZĪME (UET)

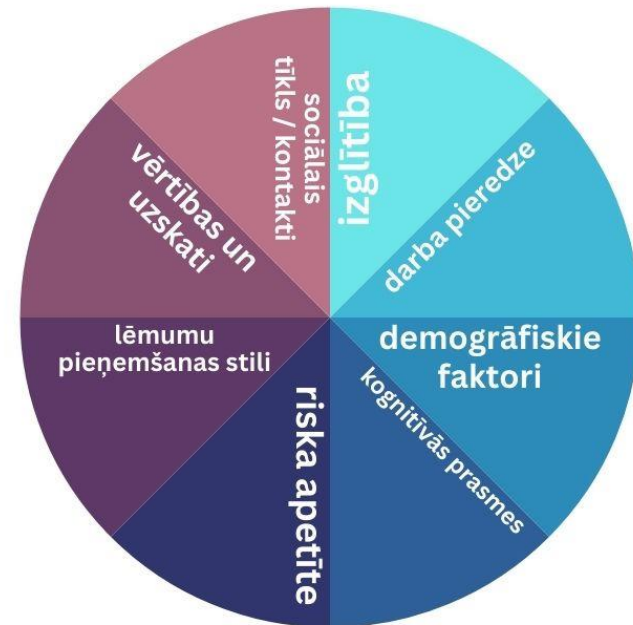
UET nosaka, ka augstākās vadības komandas (TMT) dalībnieku KONKRĒTS PARAMETRU KOPUMS ietekmē stratēģiskos lēmumus.

Stratēģiskā ietekme:

- Pētījumi liecina par izmērāmu saikni starp UET principiem un uzlabotu aktīvu atdevi (ROA), izmantojot uzlabotu lēmumu pieņemšanu.

IDENTIFICĒJU KRITĒRIJUS MATEMĀTISKAJAM MODELIM

1. **Izglītība.**
2. **Darba pieredze.**
3. Demogrāfiskie faktori.
4. Kognitīvās prasmes.
5. **Riska apetīte.**
6. Lēmumu pieņemšanas Stili.
7. Vērtības un uzskati.
8. Sociālais tīkls/
sociālie kontakti.

IDENTIFICĒJU KRITĒRIJUS MATEMĀTISKAJAM MODELIM

- 1. Izglītība.** kā augstākā līmeņa vadītāju atšķirīgā izglītība ietekmē finanšu lēmumu pieņemšanas procesu?
- 2. Darba pieredze.** Kā augstākās vadības komandas kolektīvā darba pieredze veido stratēģiskos lēmumus, kas nosaka uzņēmuma vispārējo darbību?
- 3. Demogrāfiskie faktori.** cik lielā mērā demogrāfiskie faktori vadības komandā veicina finanšu lēmumu pieņemšanu?
- 4. Kognitīvās prasmes.** Saskaņā ar Pasaules ekonomikas foruma ziņojumu Future of Work 2023, kognitīvās spējas, piemēram, analītiskā domāšana un radošā domāšana, būs divas nepieciešamākās kognitīvās prasmes uzņēmumu darbiniekiem. Cik lielā mērā šīs prasmes ietekmē finanšu lēmumu pieņemšanu jūsu organizācijā?
- 5. Riska apetīte.** Kā augstākās vadības komandas locekļu vēlme uzņemties risku ietekmē finanšu lēmumu pieņemšanu?
- 6. Lēmumu pieņemšanas stili:** kā augstākās vadības komandas locekļu individuālie lēmumu pieņemšanas stili ietekmē lēmumus, kas saistīti ar finansēm?
- 7. Vērtības un uzskati:** cik lielā mērā augstākā līmeņa vadītāju kopīgās vērtības un uzskati ietekmē finanšu lēmumus uzņēmumā?
- 8. Sociālais tīkls/ sociālie kontakti:** cik lielā mērā augstākā līmeņa vadītāju sociālo kontaktu tīkls ietekmē organizācijas finanšu rādītājus?

LĪDZŠINĒJIE REZULTĀTI

- Nepārtraukta mācīšanās un komandas darbs veicina inovāciju un finanšu izaugsmi.
- Cilvēkresursu vadības profesionāļu iekļaušana vadības komandā stiprina lēmumu pieņemšanas procesus
- Riska apetīte Latvijā sievietēm ir lielāka nekā vīriešiem.
- Izglītība ir nozīmīgs faktors lēmumu pieņemšanā, jo īpaši krīzes situācijās.

Mākslīgais intelekts kā dažādības vadības katalizators

- MI optimizē augstākā līmeņa vadības komandu veidošanu **analizējot izglītības daudzveidību un darba pieredzi.**
- Atvieglo novērtējumu un ieteikumus stratēģiskiem komandas sastāviem.

Piemērošana stratēģiskiem lēmumiem:

- Mākslīgā intelekta rīki var **simulēt lēmumu** rezultātus (veidojot scenāriju izklāstus- labākais, optimālais, sliktais), pamatojoties uz dažādiem komandas sastāviem, uzlabojot stratēģiskās plānošanas kvalitāti.

Ieguvumi:

- Mākslīgā intelekta vadītā analīze sniedz iespējas pielāgoties tirgus izmaiņām.
- Atbalsta nepārtrauktu

Mākslīgais intelekts noņem rutinētos procesus. (e-pasti, sociālo tīklu ieraksti, laika grafiki, plāni)

Izveido savu mākslīgā intelekta aistentu sev atbilstošajos procesos.

AVOTI

- Hambrick, D. C., & Mason, P. A. (1984). Upper echelons: The organization as a reflection of its top managers. *Academy of Management Review*, 9(2), 193–206.
<https://doi.org/10.5465/amr.1984.4277628>
- Pīpiķe, R., & Gaile-Sarkane, E. (2024). Strategic decisions in firms driven by collective work experience from the Upper Echelons Theory perspective. *Riga Technical University, Faculty of Engineering Economics and Management*.
- Pīpiķe, R., & Gaile-Sarkane, E. (2024). Strategic decisions in firms driven by collective work experience from the Upper Echelons Theory perspective. *Proceedings of the Society of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity (SOI) & Riga Technical University 2024 Conference*. Riga Technical University.

Ej un nopeldies!

rasma.pipike@gmail.com

2 60 44 862

